

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

20:24	19:45	18:46	תל אביב
20:27	19:47	18:44	ירושלים
20:24	19:44	18:46	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש התיבה והמוסדות

בית של כבוד

עם מידות טובות וזכים לבית של כבוד והערכה בין בני הזוג

הבטחת המעשר

כותב הגאון רבי שמעון שקאפ זצ"ל, בהקדמתו לספרו 'שערי יושר' - כשאדם נותן מעשר כספים, הוא מכריז שהוא יודע איך לנהוג נכון בכסף הניתן לו. ולכן - אך טבעי שיינתן לו עוד כסף ועוד כסף, כי הוא מוצלח בשימוש בכסף, הוא מנווט את השימוש בו בצורה נבונה ואחראית.

זה כה קל ופשוט: הרווחת מאה שקל? - מצויין. היית רוצה להשתמש בכל המאה, אבל הרבה יותר כדאי לך לגשת לקופת הצדקה הקרובה, ולהניח בה מטבע של עשרה שקלים. עכשיו יישארו לך רק תשעים, אבל מאה השקלים הבאים כבר בדרך... הרווחת עשרת אלפים שקל? נפלא. עכשיו, כמה כדאי ורווחי לרשום שיק על אלף שקל ולהעביר להחזקת לומדי תורה. נכון, אלף שקל זה הרבה כסף, אבל זה כל כך כדאי - כי כך תרוויח ותבטיח סכום כפול ומכופל...

זוהי נוסחת הקסם העתיקה, הוותיקה, המוצלחת והמבטיחה מכולם. עד כדי כך היא מבטיחה, כי למרות שיש איסור לבחון את בורא עולם ולנסותו ונצטוו להאמין בו באמונה שלימה, אולם על הבטחה זו נאמר במפורש: 'ובחנוני נא בזאת אמו השם' - כביכול, הקדוש ברוך הוא מלכו של עולם מבקש מאיתנו: תנו מעשר, ותבחנו אותי! אני מוכן לעמוד למבחן על תוצאות המהלך, אני מתחייב על התוצאות המוצלחות - - -

אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די! - המעשר יפתח לכם את שערי הברכה, יריק עליכם שפע של עושר ורווחה! וכשאנו עומדים עם הכסף בקופה או רושמים את השיק, נוכל גם להוסיף בקשה קטנה בלחישת, אמירה קצרה מעומק הלב: 'כה יתן ה' וכה יוסיף, שאזכה להפריש עוד כהנה וכהנה, וכך יקרה, כפי שהבטחנו בזכות המעשר: 'והריקותי לכם ברכה עד בלי די!'

מהדרשה, כולו משולב, שמעת מה הרב אמר - הוא אומר לי - **הבעל בבית הוא כמו מלך**, את צריכה לנהוג בי כמלך! הבטחתי לה לדבר על זה בדרשה הבאה.

הרמב"ם לשונו הזהב לא אומר שהבעל יתנהג בבית כמו מלך, אלא שהאישה תתנהג בבעלה **כמלך**. מה הכוונה, יש מלך ויש רודן. מה ההבדל ביניהם? **מלך זה אדם שממליכים אותו**, רודן זה אדם ששולט בכח. יש בעלים שהם חיות טרף, מתנהגים ברודנות והורסים בידם את הבית ואת החינוך. אדם שממליכים אותו אוהבים אותו, אדם ששולט בכח שונאים אותו. יש הרבה בעלים שהם רודנים בבית, הכל בכוח הכל בדרושה הכל בכפייה, הבעל לא יודע שאשתו בסתר ליבו שונאת אותו.

הרמב"ם לא אומר שהוא יתנהג בבית כמלך, אלא היא תמליך אותו, היא תעשה אותו מלך אסור לאדם לנהוג כמלך היא תמליך אותו! אבל אם הוא מתנהג כמלך הוא **רודן**. וכן גם האשה, הבעל ממליך אותה, לא שהיא מתנהגת כמלכה. הבעל מגיע מהעבודה מאוחר, האשה גוערת צועקת. מותר להעיר, אבל יש להעיר בכבוד, כמו שמתייחסים למלך. אמרי לו: בעלי היקר, היכן היית? כמה ציפיתי לך. **תתייחס אלי כבכוד**. וכן הבעל צריך להתייחס אליה כמלכה, מכבד את אשתו יותר מגופו, ומדבר עימה **כבכוד ודרך ארץ**.

ובוודאי שאסור להעיר בפני הילדים, שאז הפגיעה בה יותר חמורה, ויותר מזה שהוא מוריד את ההשפעה שלה על הילדים, לא יתייחסו אליה יותר, אלא שב דובר בצורה יפה, כך נראה בית. וחז"ל מחמירים מאד בפגיעה של יהודי בחברו, כל שכן זוג הפוגעים זה בזה. במקום להחמיא אומרים מילה של ביקורת, פוגעים, מזלזלים, זה חמור מאד.

אחד הייתה לו אישה בר מינן, היה רועד ממנה. פעם היה שתוי, הלך לבית קברות בלילה, לפתע ראה איש לבוש לבן, נבהל. שאל אותו מי אתה? אמר לו אני מלאך המוות. אמר לו לך לך, הפחדת אותי חשבתי שאתה אשתי...

שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

צריך לזכור תמיד: אין בעל מושלם ואין אשה מושלמת. אין דבר כזה אדם מושלם. ולכן מי שלא מושלם לא יכול לבוא בטענות על רעהו. אתה מושלם? למה שהיא תהיה מושלמת? לכל בעל ואשה יש לבעל מעלות שאין לאשה ויש לאשה מעלות שאין לבעל. וכן גם החסרונות יש לה ויש לו. הבעל צריך לראות את החסרונות של עצמו ואת המעלות שלה, וילמד ממנה איך להשלים את החסרונות שלו. וכן האשה, צריכה לראות את המעלות שלו ואת החסרונות שלה, ללמוד ממנו איך להיות שלמה יותר. היום כל אחד מרגיש שהוא המושלם והשני הסמרטוט. החיד"א הקדוש כותב: הקב"ה ברא לאדם שתי עיניים, **האחד שיראה את החסרונות שלו, והשני שיראה את המעלות של השני**. בעל חוזר מהעבודה, אין אוכל, הוא כועס. אתה לא עושה טעויות? אתה יודע מה עבר עליה עם הילדים? מי שלא מושלם לא יכול לבוא בטענות על אחרים.

האשה זה עולם של רגש, הגבר הוא עולם של שכל, של תכליתיות. בעל קונה לאשתו משהו קטן, כמה עולה זר פרחים? **עשר שקל?** כמה זה כבר עולה? אבל בשבילה זה עולם ומלואו, **הוא חושב עלי**. זוג הגיע אל רב אחד ליעוץ לשלום בית, לאחר השיחה קרא הרב לאיש הצידה ושאל אותו הבאת פעם לאשתך זר פרחים? אמר לו לא. אמר לו תקנה לאשתך מחר זר פרחים. לאחר זמן פוגש אותו שאל אותו, קנית לה? אמר לו כבוד הרב לא היה לי זמן, נתתי לה את העשר שקל שתקנה לה זר פרחים... הרמב"ם כותב: (אישות טו) וכן ציוו חכמים שיהיה אדם מכבד את אשתו יותר מגופו, ואוהבה כגופו; ואם יש לו ממון הרבה, יעשה בטובתה כפי הממון. ולא יטיל עליה אימה יתרה; ויהיה דיבורו עימה בנחת, ולא יהיה עצב ולא רוגז; וכן ציוו חכמים על האישה שתהא מכבדת את בעלה ביותר מיד, ויהיה לו עליה מורא, ותעשה כל מעשיה על פיו, ויהיה בעיניה כמו שר או מלך, מהלכת בתאוות ליבו, ומרחקת כל שישנא. וזה הוא דרך בנות ישראל ובני ישראל הקדושים, עכ"ל.

לפני שנים, כשהזכרתי את הרמב"ם הזה בדרשה, התקשרה אלי למחרת אישה אחת, ואמרה, כבוד הרב, אתה עושה שלום בית? אתה הורס שלום בית! מה קרה? ביררתי אצלה, והיא סיפרה לי: בעלי חזר

רגע חושבים עמ' 4

מדריך לחיים עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

הוצאה או הכנסה

המופלאה של בורא עולם, את עוצמת השותפות עמו בחשבון הבנק האישי שלי. היום עברה חצי שנה מאז, חשבון הבנק שלי בפלוס של אלפיים שקלים, 2000 שקל בפלוס! - מי היה מאמין!

הוא כחכח מעט בגרונו במבוכה והוסיף: 'בחצי השנה האחרונה, הבית שלי מתנהל באפס תקלות, אפס תקלות. אף בגד לא נקרע בטרם עת, אף מכונה חשמלית לא הוצרכה לתיקון, השיניים של כולם בריאות ותיקנות. לא יאומן כי יסופר - לא הרווחתי עוד אגורה שחוקה מעבר לרגיל, פשוט סל ההוצאות הצטמצם משמעותית, בלי שהרגשנו בכלל!'

הוא סיים את דבריו הנרגשים באמירה ברורה ונוקבת: 'נכון, לא הייתי חייב, אבל הוכח לעיני שמעשר כספים הוא לא הוצאה, אלא פשוט הכנסה! הכנסה כספית מובטחת, בשיעור של פי כמה וכמה מההוצאה! בורא עולם הוא השותף הטוב ביותר שיכול להיות, כשאתה מעניק לו חלק מהרווחים - הוא משיב לך שבעתיים!'

"הם חשו זכות עצומה להתאמץ ולהפריש סכום זה, ונתנו אותו בשמחה ובטוב לבב..."

דבריו של ר' ישראל, ראוי שיעמדו לנגד עינינו. לא תמיד זה קל, חישוב ההכנסות בדיקנות והמעקב הצמוד דורשים זמן וסירחה, ולא פעם - המצב הכספי דחוק בלאו הכי, אף אחד לא מחפש להוסיף הוצאות. אבל מעשר כספים הוא לא הוצאה, מעשר כספים הוא הכנסה! הפרשת מעשר כספים מבטיחה רווחה כלכלית, מבטיחה את הפרנסה, מכניסה את בורא עולם כשותף משפיע וקובע בחיי הפרנסה שלנו, ואין גבול ליכולותיו להשפיע עלינו שפע טובה וברכה!

הבה נאמץ את מצות מעשר כספים בכל ליבנו, להקפיד ביתר שאת על הפרשת 10 אחוז מכל רווח כספי, לא לדחות, לא להתפשר, לשמוח בכל עת שאנו יכולים להפריש 10 אחוז מרווחינו לטובת מטרות העומדות בקריטריוני השותפות, לטובת הכנסת בורא עולם כשותף פעיל בחיינו. ואז - יחזו עינינו וישמח ליבנו, בפתיחת שערי הפרנסה בפנינו ועושר ורווחה ישררו באהלינו!

אם תיתן, ממעשר כספים לא מפסידים! - קבע ה'חזון איש', ונוכל להסתמך על דבריו ולומר שסביר להניח, שלמרות שאתה פטור אך אם תתרום מעשר כספים - לא תפסיד מכך, רק תרוויח!

לפיכך, המשיך הרב, 'לאחר שעיינתי היטב בפירוט הוצאותיך והכנסותיך, ניתן לקבוע כי שיעור המעשר כספים המינימלי עבורך אם היית חייב הלכתית - הינו 300 שקלים. אני מציע שבמשך שלושת החודשים הקרובים תקפיד להפריש 300 שקל לחודש, זה הכל. 300 שקל באופן קבוע, נסיון של מעשר כספים. הבה נבחן את הדברים בעוד שלושה חודשים, נראה מה קרה בחשבון הבנק ובמצבך הכספי במהלך תקופת הנסיון הזה!'

ר' ישראל התרצה, חזר לביתו וסיפר לרעייתו את דבריו הרב. בשמחה רבה ובהתרגשות גואה ניגשו לקופת הצדקה, ושילשו לתוכה 300 שקלים, טבין ותקילין. הם חשו זכות עצומה להתאמץ ולהפריש סכום זה, ונתנו אותו בשמחה ובטוב לבב, בציפיה לרחמי שמים.

אותו חודש חלף, וכך עשו גם בחודש הבא, וגם בחודש שלאחריו. בכל חודש ניגשו לקופה, ותרמו מהכסף שאין להם 300 שקלים, מעשר כספים. נכון, הם לא מחזיבים בכך. אבל הם רוצים, רוצים ומאמינים!

בחלוף שלושה חודשים, ר' ישראל לא הגיע לבשר דבר, אך כעבור חצי שנה, בסיום השיעור היומי לעת ערב, נעמד וביקש את זכות הדיבור. בלב נרגש ועיניים דומעות ביקש את האזנת חבריו לשיעור, ואז סיפר את סיפורו האישי:

'מוריי ורבותיי, אני חייב לחשוף תגלית מרגשת, שאני בעצמי הגיבור שלה. היה זה לפני כחצי שנה, נכנסתי אל הרב בהתלבטות קשה: הואיל ומצבי הכספי נע סביב מינוס של כשלושים אלף ש"ח, האם אני חייב במעשר כספים או לא. הרב למד את התיק הכספי שלי על בוריו, ופסק שאינני חייב במעשר כספים, אך בכל זאת הציע לנסות לתת לתקופה קצובה של כשלושה חודשים. ומה אומר ומה אדבר...'

פניו קרנו, עיניו נצצו בהתרגשות, ודמעות לחות הרטיבו את זקנו, ואז המשיך: 'ראיתי בחוש את יד השם, ראיתי בעיניים את הבטחתו

בר מספר ימים שהדיון בין ר' ישראל ורעייתו נמשך, ועדיין לא התקבלה החלטה. הצדדים כבדי משקל, ההתלבטות קשה, ההכרעה מבוששת מלהתקבל על ליבם. לאחר ששוב עלו הצדדים השונים על השולחן ולא התקבלה החלטה, הוחלט לשאול שאלת רב, ולהביא את הצדדים להכרעת דעת תורה.

ר' ישראל נכנס אל הרב, והחל לתאר את ההתלבטות: 'המצב הכלכלי לא קל, לא קל...'. אמר ונאנח בקולניות, 'המצב בחשבון הבנק נורא ואיום, מדי חודש בחודשו אני נקרע בין מינוס של 27,000 שקל למינוס של 32,000 שקל. כל זה כשמסגרת האשראי היא 30,000 בלבד, ואין חודש שאינני עובר אותו, ומקבל טלפונים נזעמים מהסניף...'

הוא שתק לרגע, ואחר כך הוסיף: 'לא שאיננו מתאמצים. הרי גם אני וגם רעייתי עובדים קשה מאוד לפרנסתנו, אך אין הקומץ משיבוע את הארי - הוצאות הענק על חינוך, ביגוד, מזון ועוד. המצב פשוט בלתי נסבל, אני חי את הלחץ הזה כל העת...'. אמר ונאנח שנית.

'אז העלינו הצעה כזו: בעבר הייתי מקפיד מאוד לתת מעשר כספים, כל חודש, כל הכנסה - היתה מעושרת כהלכה. אחר כך, ברבות הימים, התחלתי לדלג פה ושם, עד שפסקתי כליל. חשבתי לשוב להפריש 'מעשר כספים', כי הרי אנו מובטחים שמצוה זו פותחת את שערי השפע! מצד שני - הרי במצבי הנוכחי לכאורה אני פטור ממעשר כספים, הרי אני במצב דחוק ולא מצליח לסגור את החודש. האם אני חייב במעשר כספים?'

הרב אפרים ליפסקי שליט"א, המספר סיפור זה בספרו 'בשביל שתתעשר' ובפניו הובאה השאלה, נאנח בהשתתפות כנה. אכן, יהודים כה רבים מתקשים בפרנסתם, לא מצליחים לסגור את החודש, לא מתמודדים עם ההוצאות הקבועות, קל וחומר עם החריגות. הוא חקר ודן בפרטים, העלה על הכתב מסקנות מההכנסות וההוצאות, ופסק, שבהסתמך על קביעת ההלכה, אין ספק כי ר' ישראל פטור ממעשר כספים, חד וחלק.

'ובכל זאת', הוסיף, 'שאלה כשאלתך כבר נשאל ה'חזון איש' צ"ל, כשהגיע אליו יהודי ואמר שהוצאותיו כה רבות והכנסותיו כה מועטות, וה'חזון איש' פסק כי הוא פטור ממעשר כספים. אך ה'חזון איש' הוסיף ואמר לו: 'ואף על פי שאתה פטור, דע לך שלא תפסיד

מדריך לחיים

הרב אהרן פרידמן

הערכה עצמית

התבוננות מעמיקה במה שקורה אצל האנשים החיים סביבנו תוכיח בקלות שלמצב האישי והחברותי שלהם אין כמעט השפעה על הרגשתם הפנימית ועל מידת ההערכה העצמית שלהם. לפעמים מציאות זו מדהימה ממש ואף מהווה חידה.

אפשר להאריך ולספר על רבים שמשום מה מרגישים חסרי אונים בהימצאם בין אחרים, שמאבדים את ביטחונם העצמי ואינם מעזים לפתוח את הפה ולהביע את דעתם או את תחושתם, אף שלכאורה לא חסר להם כלום.

לא תמיד הבעיה באה לידי ביטוי באובדן הביטחון בנוכחות אחרים. יש שמרגישים די נוח בסביבה שמעריכה ומכבדת אותם בצורה בולטת, ובכל זאת, בינם ובין עצמם מרגישים ש"זה לא זה" והם אינם שבעי רצון מעצמם כלל. ההערכה העצמית שלהם נמוכה עד כדי דכדוך, והייאוש מכרסם בהם ומכלה כל חלקה טובה.

לעומת אל, יש המון אנשים 'פשוטים' לכאורה שמרגישים היטב עם עצמם וחשים משוחררים להביע את מה שהם רוצים וחושבים לנכון, אף שרבים בסביבתם מביטים עליהם מלמעלה למטה. התבוננות מעמיקה במה שקורה אצל האנשים החיים סביבנו תוכיח בקלות שלמצב האישי והחברתי אין השפעה כמעט על מידת הביטחון העצמי וההערכה העצמית שהאדם מרגיש. לא אחת, החשובים והחזקים מרגישים נחותים ומושפלים, ואילו החלשים והחשובים פחות – מרגישים נעלים ומרוממים.

אני יכול להעיד בנאמנות, שמהלך יותר מעשרים שנות הקשר שלי עם אלפי אנשים שסבלו מתדמית שפלה ומרגשי נחיתות ברמה זו או אחרת, נוכחתי לדעת שהרגשות אינם קשורים כלל למציאות האישית של האדם. ראיתי סוחרים מוצלחים ובעלי כישרונות בולטים מהעשירון העליון שהרגישו רע מאוד, פגשתי אנשים מוצלחים ובעלי מעמד מכובד בחברה שהרגישו 'בעלי מומים' והיו מוטרדים אף שלמעשה לא היה בהם שום חסרון בולט שיכול להצדיק את ההרגשה האיומה.

מה אפוא קורה לכל אלו ומה ההסבר לסתירה שבין מעמדם ובין הרגשתם?

במאמר בשבוע הבא ננסה להבין מה גורם ל"מוצלחים" ביותר להרגיש רע כל כך, ואילו ל"פשוטים" להרגיש מצוינים על אף היותם לכאורה נחותים ביחס לסביבתם הקרובה.

נלמד להבין שהרגשתו של אדם, לטוב או לרע, אינה קשורה כלל למציאות האישית שלו, אלא לדרך שבה הוא תופס את המציאות ומפרשה.

הרב אומר מעודה

פינת ההלכה

תפילת ערבית של שבת

שאלה: מדוע לא אומרים פסוק "והוא רחום יכפר עוון וגו'" לפני תפילת ערבית של שבת?

תשובה: כתבו הגאונים שתיקנו חז"ל לומר והוא רחום יכפר עוון וגו' קודם תפילת ערבית של ימי החול, כי באותה שעה בזמן הלילה, דנים את הרשעים על ידי שלשה מלאכי חבלה הנקראים "משחית" "אף" "וחימה", ולכן אומרים "והוא רחום יכפר עוון ולא ישחית" כנגד "משחית", "והרבה להשיב אפו" כנגד "אף", "ולא יעיר כל חמתו" כנגד "חימה", ולכן אומרים פסוק זה כדי להקל את הדין מעל הרשעים, אבל בערבית של ליל שבת, כיון שנכנסה השבת מסתלק הדין מן העולם ואף הרשעים יש להם מנוחה בשבת, לכן אסור לומר אז את הפסוק והוא רחום יכפר עוון וגו'.

שאלה: מהי סיבת השינוי בנוסח הברכה בברכת השכיבנו של תפילת ערבית של שבת, לבין תפילת ערבית של חול?

תשובה: בברכת השכיבנו של יום חול אומרים "והגן בעדינו והסר מעלינו מכת אויב דבר חרב ורעה ורעב וכו' ושומרינו והצילנו מכל דבר רע ומפחד לילה, ברוך אתה ה' שומר עמו ישראל לעד" לפי ששעת הערב היא שעה של דין וניתן רשות למזיקים לצאת ולהזיק, ולפיכך תיקנו חכמים בברכת השכיבנו שנתפלל לה' על שמירה מהמזיקים, אולם בברכת השכיבנו של תפילת ערבית של שבת, אומרים "והגן בעדינו ופרוש עלינו ועל ירושלים סוכת שלום, ברוך אתה ה' הפורש סוכת שלום וכו'" וביאר הזוהר הקדוש שהסיבה שלא מתפללים אז על שמירה, לפי שישאל משמרים את השבת אז השבת שומרת עליהם, ויש שמירה על ישראל מכל המקטרגים והמזיקים שבעולם. אולם לעניין הלכה, אדם שטעה והחליף את הנוסח של שבת לשל יום חול, או שהחליף את של יום חול לשל יום שבת, יצא ידי חובה ואינו צריך לחזור ולברך.

שאלה: בברכת השכיבנו של תפילת ערבית של ליל שבת יש נוסחאות בסידורים שכתוב "ופרוש עלינו ועל ירושלים עירך סוכת רחמים ושלום, ברוך אתה ה' הפורש סוכת רחמים ושלום וכו' יש נוסחאות שכתוב "ופרוש עלינו ועל ירושלים עירך סוכת שלום, ברוך אתה ה' הפורש סוכת שלום וכו' כלומר ללא תיבת "רחמים" מהי הנוסחה הנכונה מביניהם?

תשובה: בברכת השכיבנו של ערבית בליל שבת, צריך האדם לחתום "ופרוש עלינו ועל ירושלים סוכת שלום, ברוך אתה ה' הפורש סוכת שלום עלינו כו' וזהו הנוסח הנכון על פי מה שכתבו מרן השלחן ערוך ורבינו האריז"ל, ולא כמו שכתוב בכמה סידורים תוספת תיבת 'רחמים'.

שאלה: לפעמים קורה שאני מאריך בתפילתי וכבר הציבור מתחילים "ויכולו" ואיני מספיק לומר "ויכולו" עם הציבור, האם עלי למהר בתפילה כדי להספיק לומר "ויכולו" עם הציבור?

תשובה: האמת שדין זה נתון במחלוקת האחרונים, ויש הסוברים שעל האדם למהר בתפילתו כדי שיספיק לומר "ויכולו" עם הציבור, שאמירה זו היא כעדות על זה שברא הקדוש ברוך הוא את השמים והארץ ואת כל הבריאה, ושבת ביום השבת. ועדות כידוע נאמרת לפחות על ידי שני עדים, וככל שיש יותר עדים כך העדות היא יותר חזקה, לכן צריך להספיק לאומרו עם הציבור. ויש הסוברים שמוכח בדברי חז"ל שניתן גם ליחיד לומר "ויכולו", ואין צריך לאומרו דווקא על ידי שני עדים, ועיקר אמירת "ויכולו" היא האמירה שבתוך נוסח תפילת ערבית, ואם כן לא ראוי לאדם למהר ולקצר בתפילתו כדי להספיק לומר "ויכולו" עם הציבור.

שאלה: אדם שהגיע בתפילת שמונה עשרה לאלוקי נצור וכו', והתחילו הציבור לומר "ויכולו" האם יענה עמם?

תשובה: תפילת אלוקי נצור וכו' הוא תוספת תפילה ותחנונים ואינה מעיקר תפילת שמונה עשרה, ולכן מותר להפסיק בה לצורך אמירת דברים שבקדושה, כלומר אותם דברים שבשביל לאומרם חייב שיהא מניין אנשים, כגון לצורך עניית אמן על ברכות התורה בקריאת ספר תורה שבציבור, וכן לצורך עניית "ברוך ה' המבורך לעולם ועד", או לצורך עניית י"ג מידות ("אל רחום וחנון וכו') או לצורך עניית אמן על ברכת הכהנים, אולם אמירת "ויכולו" אינה נחשבת לדברים שבקדושה, שהרי אפשר לאומרה אף ללא מניין אנשים, (וכשעושה כן מחמת שפיספס קריאתה עם הציבור, טוב לכוון שאינו אומרה לשם עדות אלא כקורא בתורה) ומה שנוהגים לאומרה כל הציבור יחדיו, הוא כדי לחזק את העדות על האמונה שהקדוש ברוך ברא את כל העולם ושבת ביום השבת. ולכן להלכה הנמצא באמצע תפילת אלוקי נצור וכו' לא יפסיק לצורך עניית "ויכולו" עם הציבור.

תפסיק לדאוג על המחר!

עליו בחיים, הוא יקבל בחיוך על הפנים, ואפילו פוגעים בו, הוא מעביר בקלות, לא סוחב כעסים והקפדות, יש לו חיילים על הלב, "מכל משמר נצור לבך, כי ממנו תוצאות חיים", בסופו של דבר כל התוצאות באות מן הלב, כתוב באיכה, "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב", הקב"ה לא עושה לך רע או טוב, אלא הוא דואג לחיי הנצח שלך!

הגאון הסטייפלר זצ"ל כותב, שכל הנסיונות והצער והיגיעות שיש לאדם, מביאים לבסוף להצלחה גדולה. כל חושך יביא אור, כל ענן יביא גשם, וכל מה שאדם השיג ברוחניות ביגיעה וצער, הוא רכוש עצום ונורא! מה שבא בקלות הולך בקלות. ומה שבא בצער ויגיעה, גודל להצלחה גדולה.

אדם שמנסה להקים בית דתי בכל מאודו, צריך הרבה סבלנות עם האשה שלפעמים מתנגדת למהלך הזה. זה לא כמו בית חרדי מלידה, אתה רואה שהאשה עושה טעויות, ובוררת או סוחטת ביום שבת, אל תכעס עליה, **תהיה סבלן ובסוף תבוא הצלחה גדולה**, מה שבא מתוך קושי וסבל, אל תחליף אותו בשום ממון שבעולם, כי הצער שיש לך כאן יביא לך שכר עצום לחיי העולם הבא, משום שקושי שבא על עסק המצוות נחשב מאד בשמים!

הסטייפלר זצ"ל היה גאון עצום בתורה, כל רגע פנוי הוא ניצל ללימוד תורה, ואפילו שהיה ישן היה ממלמל דברי תורה, וכותב בספרו **כמה סבל ועניות הוא עבר עם משפחתו**, הם אכלו לחם שחור בשבת, שלא היה להם מה לאכול.

היה לו חתן שנפטר צעיר עם שמונה ילדים. ובתו עם כל ילדיה חזרו לביתו! והוא גידל **עוד שמונה ילדים חוץ מהילדים שלו**. והוא אומר "אף פעם לא הורדתי את החיוך מהפנים! ידעתי שזה יביא לי הצלחה גדולה בחיים!"

וכל זה בתנאי שמכל משמר נצור לבך, תשים חיילים ושומרים על הלב, בביטחון אמיתי בקב"ה!

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתר ישיבת אור דוד
למגוון הריצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

המשנה בסוטה (מח.) אומרת שמיום שחרב בית המקדש **פסקו אנשי אמנה**, ושם (מח:) כתוב אלו בני אדם שאינם מאמינים בקב"ה. והביאו ראיה, דאמר רבי אליעזר הגדול "כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר, אינו אלא מקטני אמנה". ולכן מפסידים משכרם בעולם הבא.

ועוד אמרו חז"ל (יבמות סג:) "אל תצור צרת מחר, כי לא תדע מה ילד יום, שמא מחר בא ואיננו, נמצא מצטער על עולם שאינו שלו", **מי שדואג מה יקרה מחר נחשב שלא מאמין בקב"ה**.

ואומר רש"י אדם כשדואג מה יקרה בעתיד, עושה טעות חמורה, משום **שמא ימות למחר** ולא יראה את אותה דאגה שחשש ממנה, ונמצא מצטער על עולם שאינו שלו. ואפשר להוסיף, שגם אם לא ימות, יתכן שהמציאות תשתנה, והצרה שחשש ממנה לא תבוא כלל!

שלמה המלך אומר (משלי ד, כג) "מכל משמר נצור לבך, כי ממנו תוצאות חיים". כלומר מכל משמר תשמור על הלב שהוא הבטחון בקב"ה, **הבטחון שהקב"ה שומר עליך בכל רגע**, כי ממנו תוצאות חיים, כי כל המאורעות שלך בחיים יבואו מהלב שלך, כל צעד ספור מלמעלה, כל מהלכי האדם כתובים מראש, אבל מי שלא שומר על הלב שהוא הבטחון, יתכן שיהיה לו הכל בחיים, אבל שלווה לא תהיה לו, ואם כן אין לו כלום! אם דעת חסרת מה קניית? דעת פירושו בטחון, ואם אין לאדם דעת לסמוך על הקב"ה, אזי אין לו כלום!

תראו אנשים שאין להם לב בוטח בהקב"ה, ויש להם הרבה נכסים, הם כל הזמן עצבניים, הם לא מסוגלים לשבת בנחת אפילו רגע אחד, וגם אם הם יושבים זה תמיד בעצבים, וככל שיש לו יותר רכוש, כך החרדות שלו גדולות, וכמאמר חז"ל "מרבנה נכסים מרבה דאגה". אבל אדם שהצליח לשמור על הלב (הבטחון), כל מה שיבוא

רוצה לטעום טעמה של תורה?

הנך מוזמן לבוא וללמוד בישיבתנו הקדושה בראשות

הרה"ג דניאל זר שליט"א

ביחד עם צוות נרחב של תלמידי חכמים ואברכים

המלמדים ומרוממים את בני הישיבה בתורה

ויראת שמים עם יחס אישי ומתוך הארת פנים

ארוחות בדמה גבוהה, חדרי מגורים נקיים וממוזגים,

ציאה לטיולים ובריכות, מחנה קיץ ועוד.

☎ 03-5701212

📍 המכבים 108 בני ברק

✉ info@rabenu.com

